N^ER 40. z Warszawy Roku 1795.
d. 23. Maia w Sobotę.

KORRESPONDENT
WARSZAWSKI y ZAGRANICZNY.

ANGLIA.

Z Londynu d. 5. Maia. Wspaniały okręt woienny od 98. armat, pięć temu lat iak zrobiony, dnia onegdayszego w Porcie *Portsmouth* ſtał się paſtwą ognia. Zkąd się ten pożar wszczął, do tych czas nie wiadomo. Gdy się armaty znayduiące na nim rozpaliły potężnie ſtrzelały, a kule z nich sięgały brzegow. Za spaleniem się lin od kotwic zatonął okręt, iednakże ſłupy ogniſte z wielu armat w górę wylatuiące, piękny co do oka, lecz razem i ſtraszny czyniły widok. Skoro zaś Magazyn zapalił się prochowy, na powietrze z takim wzruszeniem zoſtał wysadzony, iż w *Portsmouth* iakby trzęsienie ziemi ſłyszeć się dało. Gdy Billans ſtraty formowano rachuiąc na iednę armatę 1,000. funtow, tedy ta wynosi do 100,000. funtow. Ludzi do 10. lub 12. na tymże okręcie zgineło.

Hiszpańſki Poseł miał naszemu Gabinetowi oświadczyć, iż Król Pan iego poſtanowił nową ieszcze Kampanią przeciwko Francyi odprawić.

Anglia żądała od Portugalii, aby sekweſtr na wszyſtkie w Portach tamecznych znayduiące się okręta Hollenderſkie założono,

lecz Portugalia odrzuciła lękaiąc się, aby nie wpadła przez to w woynę z Hollandyą.

Czynności Parlamentu.

Lord *Grenville* wniosł w wyższey Izbie, aby stan długow Xcia *Wallii* od Parlamentu był przeyrzany. Dodał żądanie, aby Królowi przesłać adress podziękowania za iego Poselstwo, zapewniaiąc, iż w każdym przypadku izba starać się będzie taki utrzymywać stan Xcia, któryby zgodny był z godnością i przyzwoity randze.

Hrabia *Guildfort* życzył, aby wprzód uwiadomione były Członki Parlamentu o długach Xcia, nie tylko dla wydźwignienia go z tego ciężaru, ale też dla zapobieżenia wszelkim dalszym okolicznościom, ktoreby mógły ciężarem być dla ludu. — Wnoszą zatym, iż będzie ustanowiona tayna Deputacya w niższey izbie, ktora wyśledzi przyczyny, i opisze wszelkie długi, gdyż sądzą, iż Xiąże nie iedynie na swoy kark te długi zaciągnął, ale też i do zamiarów Królewskich onemi się przyłożył.

Wczora wniosł Pan *Fox*, aby Izbie okazany był Rachunek wszelkich summ wypłaconych Cesarzowi, i iego kommenderuiącym Generałom.

Potym Pan *Lushington* podał suplikę od zachodnio-Indyiskich osad i Kupcow, ktorzy się uskarżali na wydaną Proklamacyą przez *Sir Charles Grey*, i *Sir John Grey*. — Pan *Barham* miał długą w tey okoliczno-

ści mowę, okazuiąc zły teraźnieyszy ſtan wysp zachodnio-Indyiſkich. Nie ieſtem ia publicznym oſkarżycielem tych dwoch wielkich Generałow, rzekł on, ale potrzeba i charakter onych ocalić, i zapasy Angielſkie w Indyi zachodniey ubespieczyć.

Pan *Dundas* oświadczył, iż gdy wyspy orężowi sprzeciwiały się Angielſkiemu niechcąc się poddać, usprawiedliwia one prawo woyny.

BELGIUM.

Z Bruxelli d. 29. Kwietnia. Francuzi ſtaraią się teraz Fortecę *Luxemburg* coraz mocniey oblężeniem ścisnąć, iakoż część znaczna ciężkiey Artylleryi z *Metz* do ich obozu przybyła. Auſtryacy zaś usiłuią ile tylko można oddalonych mieć Francuzow od tey Fortecy, iakoż dnia 27. uczynili wycieczkę, w którey z obuſtron wielu na placu legło, i rannych zoſtało.

Z Antwerpii d. 30. Kwietnia. Wszyſtkie fortyfikacye Miaſt *Sluys*, *Sas de Gand*, *Philippine*, *Tvendycke*, *Axel*, i *Hulſt* we Flandryi niegdyś Hollenderſkiey leżące, są zdemoliowane. Jeszcze mury tychże Miaſt i bramy, iak ſłychać, minami wysadzone będą.

Z Luxemburga d, 30. Kwietnia. Woyſko Francuzkie ſtoiące w tuteyszych okolicach marsz swóy ku Renowi obraca dążąc od *Worms* aż do *Neuf-Brisac*. Na mieysce tego znaczna kolumna od Armii nad Rzekami *Sambry* i *Mozy* ſtoiącey pod kommendą

Generała *Hatty* idzie do *Luxemburga*. Generał *Pichegru* dnia 12. Kwietnia lustrował tey fortecy wszystkie okolice, i nazaiutrz spiesznie odiachał. Dywizya Zandarmow odebrała ordynans do *Fontainebleau* i *Wersalu* ztąd maszerować.

FRANCYA

Z Paryża d. 27. Kwietnia. Znowu tuteysza Stolica zagrożona rozruchem. W czora w południe Regiment Jegrow konnych na rozkaz Deputacyi ocalenia przybył tu na Garnizon. Prócz tego dowiaduiemy się, że korpus od 12,000. z Peronny tu ciągnie. Także Regiment Dragonii wczora do Gonosse 3. mile od Paryża przybył, zapewne, aby uzbroionemu obywatelstwu tuteyszemu był na pomocy w przypadku w tym mieście mogących iakich wybuchnąć buntowniczych zamachow.

Konwencya rapport o niektórych nowych zaburzeniach odebrała, i proiekt w którym doradza, między innemi Thibadeaud, aby wszystkie Deputacye inne znieść, a rząd iedynie w ręce Deputacyi ocalenia poruczyć, aż do czasu owego, póki Konstytucya nie zostanie ugruntowaną, został na czas dalszy odłożony.

Nie podobną iest rzeczą mówił ón, gdyby tak obszerna Rzplta, iaką iest Francya, mogła być rządzona formą demokracyi, przeto wniosł, aby pewną ustanowić władzę, któraby się nie co od tych prawideł oddaliła. To dziwna, że tak delikatny

Proiekt w teraznieyszym fkładzie rzeczy z applauzem ieft przyięty i równie tak sam proiekt, iako i mowę Thibadeau kazano podać do druku.

Royaliści mieyscami ieszcze, acz w małych siłach utrzymuią bunty, osobliwie ftaraią się z nifkiego kraiu przeszkodzić dowozowi żywności do Paryża.

Różni emigranci ośmielili się powrócić do Paryża. z których w tych dniach 7. czyli 8. aresztowano. Wszyftkie kryminalne sądy otrzymały zlecenie, emigrantow, którzyby się w kraiu Rzpltey okazali, natychmiaft podług praw zapadłych wysyłać na tamten świat, aby ci, którzy się raz wyrzekli swey oyczyzny, więcey nie hanbili oney niegodziwemi intrygami.

Znowu dziś w różnych sekcyach tego miafta wszczeły się rozruchy. Wszyftkich obywatelow przy odgłosie bębna obligowano, aby pozoftać mogące fkurki od chleba na zaradzenie łaknącym do szpitala Hotel Dieu znosili. To sprawiło powszechne nie ukontentowanie. Obywatele niektórzy za szyderftwo to z siebie poczytali, gdy nadto ieft uciążliwą rzeczą, ledwie mieć po kilka uncyi na dzień chleba, a i to nie zawsze, a żądać ieszcze, aby pozoftałe kęsy oddawane były do szpitalow.

Z tego powodu wybuchnęło nie iakie ludu wzruszenie. Wołano o odmianę rządu, ale krótko trwaiąca burza przeszła rychło,

Zapewniaią, iż znaczna ilość zboża do Paryża przybyła, i wkrótce wiele ieszcze transportow przybędzie.

Z Paryża d. 29. Kwietnia. Wczora rożni ludzie rozgłaszali, iż w krótce nowy tumult wybuchnie, i powszechna rzeź nastąpi. Atoli i do dziś dnia w zupełney wszystko zostaie spokoyności.

Na wczorayszey sessyi w Konwencyi Doucet Pontecoulant żwawą miał mowę, w którey okazywał, iak niesprawiedliwą i niebespieczną dla wolności byłoby rzeczą, gdyby osądzonych winowaycow dobra podpadały konfiskacie: „Cnota i występek mó„wił on między innemi uwagami, są to „sprawy osobiste, możnaż karać słusznie „dzieci za przestępstwa ich Rodzicow? Kon„fiskata, iest to dzieło tyranii, które potrze„buie skarbow. Hypotheka dla naszych „assygnatow, iest aż nadto dostateczna; „nie potrzeba oney powiększać przez nie„sprawiedliwość.

„Nie ma tam kredytu, gdzie nie ma ani „sprawiedliwości, ani zaufania, a tego oboy„ga nie ma pewnie, gdzie zagarnięcie dobr „niewinnych uznano, iż iest zrzódłem szczę„ścia kraiu. Co się tycze konfiskaty dobr „emigrantskich, ta sprawiedliwą iest, i mnie„mam, że każdy nie partyzant iednego iest „zemną zdania, gdyż emigranci zamiast „obowiązku nayświętszego ze wszech miar „obrony swey oyczyzny, zamiast dawania „rady i pomocy, zamiast oney zasilenia

„ſkarbami i waleczną siłą, bezbożni! tego „nawet niegodni, iż na świat wydani, i „na łonie tak ukochaney Matki wypielegnowani, do rozlewu krwi i powszechney „woyny, do zniszczenia ſkarbow, i rożnych „ztąd wynikłych przyczynili się nieszczęśliwości, słuszną zatym ieſt rzeczą, aby „dobra onych poszły w nadgrodę za koszta woienne. Konwencya dekretowała, aby mowa ta przez druk ogłoszoną zoſtała.

Głoszą tu znowu, iż ku Paryżowi co raz więcey woyſk nadciąga. Wnoszą, iż Deputacya ocalenia za pomocą tych woyſk, nowy proiekt rządu Konwencyi poda.

Mówią, iż ten zupełnie ma być podobny rządowi Amerykańſkiemu, a przytym nader trudne pytanie przydaią: kto ma być Prezydentem?

Dla Generała Pichegru i iego sztabu pokoie w zamku Wersalu reparuią. Odwołanie iego od armii nad Reńſkiey musi mieć ważne przyczyny. Sądzą, iż on woyſkami kommenderować będzie, które do koła Paryża ściągnięte zoſtaną. Bliższe okoliczności są ważnego proiektu Thibadeaud, aby rządowi więcey mocy nadać, a mnogość członkow onegoż umnieyszyć. Wyſtawiał on chwiania się we wszyſtkich działach teraznieyszego rządu, okazywał powszechne uspienie wszyſtkich władz konſtytucyinych, mówił, iż od Konwencyi zacząwszy, aż do oſtatniego Sędziego pokoiu, każdy chce rządzić, a żaden niechce słuchać.

Rząd ieſt w ręku 13. Deputacyi, które wszyſtkie samowolnie ſtyr utrzymuią władzy bez naymnieyszego porozumienia się między sobą, bez prawideł, bez powszechney approbacyi, bez iednokształtności srzodkow. Dla wybawienia z niebeśpieczeńſtwa oyczyzny, trzeba rząd mieć, któryby wſtanie był wszyſtkie zasadzki naszych nieprzyiacioł wyśledzić, orazwszyſtkie płonne nadzieie godne kary i rozgłaszanie royalizmu zniszczyć, ile w tym momencie, gdyście wy wszyſtkich waszych nieprzyiacioł pokonali i onych przymusili szukać i prosić pokoiu. Proponował potym, aby dekretowano:

1mo. Nim organizacyine prawa Konſtytucyi gotowe będą, Deputacya ocalenia ma mieć władzę od Rzpltey poruczoną, a zarządzenia Kommissyom wykonawczym, pod ich odpowiedzią, maią być oddane.

2do, Deputacya ocalenia ma doſtrzegać Policyi w Paryżu i mieć pod swoią władzą dyrekcyą siły zbroyney w tey ſtolicy.

3tio. Deputacya beśpieczeńſtwa ma być zniesiona, a inne Deputacye maią być określone.

4to. Deputacya ocalenia ma się ſkładać z 24. członkow, z których czwarta część co Miesiąc będzie odmieniana. Dnia zaś 15. Maia zupełnie odnowiona zoſtanie.

5to. Wysyłani odtąd nie będą żadni Reprezentanci z nieokryślonym Pełnomocnictwem do Departamentow. Ich władza ma się iedynie rozciągać do obiektu zleconego poselſtwa.

Dekretowano, aby takowy wniosek rozdrukowany i rozesłany był po wszystkich Departamentach.

Lubo wielka radość i oklaski były, z któremi Szwedzki Poseł Baron Stael de Holstein dnia 23. w Konwencyi przyięty został, daleko iednak onemu żywsze ukontentowanie lud zebrany licznie okazał, gdy po skończoney Sessyi z sali wolności wychodził.

Przysionek obszerny Thuilleres był napełniony tłumem zgromadzenia wielkiego. Skoro go tylko w górze na wschodach postrzeżono, rozlegały się okrzyki powszechne trwaiące póki nadoł nie z szedł. Gdy wsiadł do karety, znowu się oklaski wszczęły, a lud assystował mu przez cały dziedziniec. Ludzkość i przyiemność postępowania Barona Stael de Holstein uieły wszystkich serca. Niewiasty wstrzymać się nie mogły od ustawicznego wołania: O iakże piękny Stael! o iak wspaniały obywatel! uczciwy człowiek.

Był przedtym zwyczay dla Ministra zagranicznych interessow, po iego przybyciu do Paryża dawać ucztę, ale Republikanie teraz, nie maią tego zwyczaiu.

Mimo to, Poseł Szwedzki dla Kommissarzow naznaczonych do zagranicznych ugod, i dla dyplomatycznych członkow Deputacyi ocalenia, tudzież dla Prezydenta i innych przednieyszych osob Konwencyi wspaniały dał obiad.

Freron proponował dnia 23. w Konwencyi chorągiew Szwedzką tak, iako i Amerykańską przy Narodowey chorągwi nad krzesłem Prezydenta zawiesić, inny żądał tegoż honoru dla Toſkańſkiey, na co też ſtanęła zgoda.

O negocyacyach nowych nic ieszcze pewnego nie wiadomo, lubo wiele o nich mówią.

Z Auſtryą nic ieszcze nie ma w czynności, tylko z niektóremi Xiążętami Rzeszy przy brzegach Reńſkich zaczęto umowy.

Niedoſtatek, a ztąd wypływaiące nie ukontentowanie barzo dopomaga Royaliſtom i pozoſtałym Jakobinom.

Niektórzy Biſkupi powydawali Paſterſkie liſty, czyli processa do Duchowieńſtwa i Parafii, tak swych Kościołow, iako też do tych, które nie maią swych Rządcow. Przekładaią w nich wyznanie wiary z zaleceniem posłuszeńſtwa naywyższey władzy w rzeczach do wiary należących Papieżowi. Oświadczaią, iż każdy bez żenny Xiądz może swóy urząd sprawować, że wszyscy, którzy pod czas oſtatniego prześladowania wyrzekli się wiary, ci od sprawowania Kapłańſkiey funkcyi wyłączeni będą. Ze Duchowny żaden osobom zoſtaiącym w związku małżeńſkim slubu dawać z drugą żoną nie powinien. Podług wyrazow zawartych w liſtach okolnych, zda się, iż Hierarchia Kościoła Katolickiego ſto-

sownie do przepisow Koncylium Trydeńskiego znowu przywrócona zostanie. Prócz tego Republikanie nalegaią mocno, aby Duchowni ludowi pismo Swięte nowego Testamentu po Kościołach czytali.

Toulońska Flotta wkrótce znowu z 23. liniowemi okrętami wypłynie. Mówią, że instrukcye do nowego traktatu maiącego się zawierać handlowego z Prusakami iuż do Bazylei są odesłane.

HISZPANIA.

Z Madrytu d. 17. Kwietnia. Admirał *Langara* dnia 6. z swoią Flottą od 6. liniowych okrętów i 8. Fregat z *Mahon* wypłynął dla złączenia się z Angielskim Admirałem *Hotham.*

Nasza Dworna Gazeta donosi pod datą 14. Kwietnia, iż ieden woienny okręt napadł na Francuzką Flottę, która niedawno z *Brest* do *Toulonu* płynęła. Uszedł przecie szczęśliwie przed większą siłą. Ta Flotta przez 32. dni w drodze była do *Toulonu*, a na każdym iey okręcie około sta znaydowało się chorych.

HOLLANDYA.

Z Amszterdamu d. 4. Maia. Twierdzą, że przybiegł tu Kuryer z Hamburga z doniesieniem, iakoby Angielska Eskadra stanęła przy uyściu Elby, która wstrzymuie okręta z ładunkiem zboża wychodzące. Ta Eskadra przymusza do przedawania sobie zboża podług wartości.

NIEMCY.

Z Berlina d. 9. Maia. Z Przyczyny zawartego pokoiu trzy się okazały w złocie i srebrze medale. Oftatni z nich ieft wynalazku Pana *Rammel* Professora. Oznacza z iedney ftrony Bożka woyny trzymaiącego miecz i pochodnią palącą się, z napisem: *Panowałem* (regnavi) na drugiey ftronie widać Minerwę (Boginią mądrości) daiącą uwieńczonemu Rycerzowi rozszczkę oliwną, z napisem: *Z tobą panować będę.* (Tecum regnabo) w oddziale wyrażone ieft mieysce i data zawartego pokoiu.

Medal Pana *Loos* okazuie pół-osobek Króla nie iak zwyczaynie w bok twarzą, ale profto (en face) obroconego, zupełnie podobny w Prufkim uniformie z napisem na obu ftronach: Pod Fryderykiem Wilhelmem Królem Prufkim Oycem Oyczyzny odważnym i trofkliwym, spokoyność, pokoy, i cichość (utworzone w Bazylei d. 5. Aprila 1795.)

Dalszy ciąg Deklaracyi Króla Prufkiego do współ-Stanów Rzeszy Niemieckiey względem pokoiu zawartego, d. 1. Maja w Berlinie wydaney.

Y te to Król Jegomość okoliczności szczerze i po wielekroć razy przekładał swoim sprzymierzonym i współ - Stanom Rzeszy Niemieckiey. A w szczegulności przymuszony był Król Jegomość w roku przeszłym przełożyć korpusowi Niemieckiemu, iż niepodobieńftwo, w którym zoftawał dłużey, gdyby miał utrzymywać bez posiłków ciężar tey woyny, dodał potrzebę nieodbitą, do którey był przymuszony zacofnąć swe woyfka, i zoftawić Niemcy własney obronie i smutnemu zatym losowi,

który onym zagrażał, ieśliby się niezgodziły na danie pomocy do utrzymania się woyſk Pruſkich. To żądanie tak ſłuszne z oziębłością przyięte było i sprzeciwieńſtwem, które odpowiadało tak ſłabo chęciom patryotycznym i uſługom ważnym Króla Pruſkiego, ztąd mniema ten Monarcha, że miał prawo wykonać swe poſtanowienie, i dać zupełny ſkutek swey deklaracyi.

W tym samym czasie Dwór Londyńſki ofiarował Królowi posiłki woienne, które miały uprzątnąć wszelkie zawady, i dodać śrzodków dalszego prowadzenia woyny; a gdy Króla Jmci w tey mierze poſtępek ſkutkiem był respektu obowiązków na się przyietych, i iawnych cnotliwych zamiarów, aby położona była tama spuſtoszeniu i wyuzdaney srogości owey fakcyi, która niszczyła pod ów czas Francyą, i którey zbrodnie do naywyższego przyszły ſtopnia, gdy chęcią było naygorętszą, aby podźwignąć Konſtytucyą wſtrzęśnioną, i aby szczęście wahaiące się spólney Oyczyzny były zatwierdzone; przyiął więc tym końcem ofiarę Anglii, a Niemcy bronione znowu były siłą Króla Pruſkiego zbroyną.

Z tym wszyſtkim posiłki Angielſkie gdy całe były niedoſtarczaiące, zaprzeſtały nakoniec być opłacane, a Król sam z własnych swych dochodów dźwigać musiał cały woienny ciężar.

Gdyby Król w owym czasie na mocy poprzedzaiących swych deklaracyi chciał zoſtawić Niemcy własney dosyć ſłabey obronie, iakżeby smutny był los tego kraiu? a ieszcze w tey porze, gdy żadney pokoiu niewidać było nadziei, gdy się wszyſtkie nieszczęśliwości rozszerzały po nadgranicach kraiow sąsiedzkich, gdy poſtrachy tak przrażaiące rokowały Niemcom z owey ſtrony otwartym i bez obrony silney zoſtaiącym tenże sam los, którego iuż doświadczał kray za Renem leżący, i który obywatelów Niderlandu Auſtryackiego potkał, lubo z tak uporczywym bronionych męſtwem.

Król iednak w tak krytycznych okolicznościach został obrońcą Niemiec. Tym końcem posłał woysko swe do Prowincyi zagrożonych, i oswobodził Pułnocne Niemcy z rąk nieprzyiaciela daleko licznieysze maiącego woyska, i przywykłego do zwycięstw.

Ale ten krok woysk znacznych, i kosztowne ich utrzymywanie w Prowincyach albo niepłodnych, albo do ostatka wycięczonych był to usiłowaniem ostatnim, które mogła Pruska Monarchia wytrzymać i naywiększą ofiarą, którą ona dla wspólnego uczyniła dobra.

Przez całe trzy lata wyprowadzone niezmiernie z Państw Pruskich Summy, woyska znacznie przez popieranie nayżwawiey trzech kampanii osłabione, strata Prowincyi własnych za Renem sytuowanych, wpływ oczewisty z tych wszystkich okoliczności w uszczerbek wzmagaiący się populacyi, przemysłu, i pomyślności wszelkiey stawiły Prussy w niepodobieństwie zupełnym dłużey znosić, i własnemi siłami ogromny ciężar tey woyny dźwigać.

A od kogoż Król Jmć mógł się ieszcze spodziewać posiłków i ulgi iakiey? Same Niemcy alboż nieodmówiły utrzymywania woysk Pruskich, którym winne były ocalenie, i od którego dalszey mogły swey obrony spodziewać się?

W tym nawet czasie, gdy woysko Pruskie z naywiększym niebespieczeństwem w Westfalii, Prowincyi ze wszystkich do życia potrzeb wycięczoney, musiało walczyć z głodem, alboż Cyrkuły w tyle zostawione wzywaiąc pomocy woyska Pruskiego, sameż nieścieśniały dowozu żywności, zamiast coby miały dostarczać potrzebnych do magazynow rekwizytów. Czyliż myślono przynaymniey nadzwyczayne Królowi nadgrodzić wydatki, które kosztowały odzyskanie od nieprzyiacioł Moguncyi, (podług wykalkulowania rachuią na to wydanych 2,083,901. Talarów gr. 11. i 2. feniki) i niektó-

rych innych fortec, które od Prusaków z równą żwawością, iak pomyślnym są dokonane skutkiem. Wszak operacyi militarnych całych Niemiec kassa iedynie na takie wydatki iest postanowiona, a różne Stany Rzeszy Niemieckiey znaczne do niey oddawały summy, do których nadaremnie po ylekroć odwoływał się Król Pruski, lubo pozwalał nawet z przypadaiącey na swe Państwa w Niemczech leżace, odstąpić summę przyzwoitą w proporcyą wielkości kraiu swego do innych Stanów Niemieckich. Izaliż więc Król mógł polegać na pomocy iakiey od swych sprzymierzonych względem woyny dalszey?

Reszta tey Deklaracyi zawiera opisanie wielkich Króla Pruskiego dla Niemiec i ludzkości zasług.

Rozciągłość tego Pisma gdy nas uwalniać zdaie się od powtarzania dobrodzieystw z pokoiu zawartego wypływaiących na cały Naród ludzki, zwłaszcza, iż głównym iest obiektem tey Deklaracyi, aby Niemieckie Stany przyięły medyacyą tego Monarchy, więc takowey perswazyi ściągnąwszy do kilku słów całą treść; śpieszemy inne barziey może kogo interessuiące tu wiadomości umieścić.

Reszta obwieszczenia względem zmnieyszenia kar za przesłą insurrekcyą w Prusach Południowych.

A choćby też niektórzy z przypozwanych mniemali się przez Kommissyą nadto surowo i nad przewinienie swoie ukaranymi, tedy po części mieć zawsze przed oczyma, powinni powolność łaski pełną Nayiaśnieyszego Króla Jmci, ponosząc za teraźnieyszy wpływ do insurrekcy

tylko pieniężne kary; po części też czuiąc tylko w sercach swych cokolwiek miłości własnego kraiu, bardzo im to miło być powinno, widzieć kary swe pieniężne, iak naydobroczynniey ku po ytkowi oyczyzny obrócone, któraby przez wszczęte niepokoie, w niewypowiedziane nieszczęście wprawiona być była mogła. Zamyſły albowiem pełne dobroci i mądrości N. Króla Jmci do tego celu dążą, ażeby wszyſtkie te kary pieniężne iak nayściśley wilikwidowane, do osobnego funduszu na melioracye kraiu, do kassy generalney, Południowo-Pruſkiey, złożone zoſtały, gdy szczególnie tylko ku pożytkowi tey Prowincyi, iako na urządzenie hypotek i syſtematu kredytowego ziemſkiego dla szlachty, na spławność rzek, osuszenie bagniſk, budowle miaſt, poprawę drog, zakładanie nowych osad, fundowanie Akademii Katolickiey, i dobrych szkoł po Miaſtach i wsiach, policyinych lekarſkich inſtytutow, domow poprawy, rękodzieł, szpitalow, i t. d. obrócone być maią. Chociaż na oſtatek N. Krol Jmść zupełnie przekonanym ieſt, że każdy z Wazałow Południowo Pruſkich, przyimuiący znowu obowiązki swoie na siebie, to urządzenie dla prętkiego ukończenia, wszelkich do insurrekcyi zachodzących inreresſow, za nayprzyzwoitsze uzna, i one z iak znayżywszą wdzięcznością przyimie, dla uwolnienia się od dalszych sądowych impetycyi, i żeby dłużey wielorakie użyteczne rozrządzenia kraiowe tamowane nie były; iednakowoż wolno ma być każdemu udać się do drog prawnych, ieżeliby sądził, że dyspozycyom Kommiſsyi podlegać nie może. W takowym razie sprawa przed Regencyą Południowo-Pruſką, swego Departamentu, podług przepisow praw kryminalnych, toczona będzie, a nic więcey iak żal pozoſtanie się w przytomności tym, którzy przez złość lub nie rozum z nieszczęściem własnym i ich familii, sobie do takowey łaſki drogę zagrodzą.

Dan w Wrocławiu d. 24. Kwietnia Roku 1795.

DODA-

DODATEK Do... N^RU 40.
KORRESPONDENTA
WARSZAWSKIEGO y ZAGRANICZNEGO
w Sobotę d. 23. Maia Roku 1795.

---

z Warszawy.

Obwieszczenie względem złożenia Składki na potrzeby nieuchronne woyſka Roſsyiſkiego.

MAGISTRAT MIASTA WARSZAWY. Gdy iuż po tylokrotnych obwieszczeniach względem złożenia Składki na potrzeby nieuchronne woyſka Roſsyiſkiego w znaczney Summie dotąd nieopłacone, udeterminowaney, tak pierwszey, iako i drugiey raty bardzo wiele Obywateli tak Poſseſsyonatów, iako też w komornym mięszkaiących niezapłacili. JW. Bukshewden Generał w Mieście Warszawie kommenderuiący niepłacących exekwować rozkazał, i do tego iuż Ordynanse swe wydał. Magiſtrat czuie się ieszcze być obowiązanym, o tym tych wszyſtkich tak Poſseſsyonatów, iako też Komorników, ktorzy niezapłacili obwieścić, i ażeby unikaiąc Exekucyi, Składki od siebie należne odnieść i zapłacić ſtarali się, onych po raz oſtatni upomnieć. Dan na Seſsyi Magiſtratu dnia 19. miesiąca Maja roku 1795.

Andr: Rafałowicz P. M. W.

FRANCYA.

Z Paryża d. 3. Maia. Wszyſtko tu w Paryżu dotąd spokoynie, lubo pewna rzecz, iż nie ukontentowanie okazuie się codzień większe, przeto lękaią się nowych buntow, ieśli chleb nie ſtanieie.

Przybyły iuż tu dwa nowe Regimenta konne. Prócz Generała Pichegru, ma też i Generał Miranda korpusem znacznym woyſk w Paryżu kommenderować. To naypewnieysza, iż wszyſtko zmierza ku temu, aby za pomocą takowych srzodkow rząd nowy silney nabrał potęgi, a ludzi buntuiących się i Royaliſtow utrzymać mógł w klubie posłuszeńſtwa.

Dnia 30. Kwietnia w Konwencyi żwawe były spory względem proiektu od Reprezentanta Thiboudeau podanego, aby rządowi nowa moc była pozwolona, a Deputacya ocalenia, iżby się napotym z 24. członkow ſkładała. Różni mówcy sprzeciwiali się takowey formie rządu, ktorzy onę wyſtawiali za srzodek nayzdatnieyszy do wprowadzenia tyranii Roberspierra.

Lanjuinais, ieden z członkow przez Roberspierra wywołany, pierwszy raz w Konwencyi okazał się, i z wielką był przyięty radością. Mówił zaraz o wielu okolicznościach, a mianowicie zabeśpieczenia dobra ludu przez uſtanowienie trwałey formy rządu. Konwencya tak proiekt Reprezentanta Thiboudeau, iako inne zdania w tey mateteryi odesłała do Kommissyi z 11. osob złożoney.

Liſty od brzegow nadesłane zapewniaią, iż Anglicy uſtawnie krążą niedaleko Bretanii, aby woynę w Vendeé znowu wzniecić i Chouanom dodać nowey siły.

Dnia 13. Kwietnia kilka Angielſkich o-

krętow z 15. Fregatami do portu Brienne w Departamencie des côtes du nord zbliżyło się, które dawały ognia z różnych armat, a to dla uwiadomienia o swey przytomności Royaliſtow, spodziewali się bowiem Anglicy, iż Chouanowie na tych brzegach ieszcze mocni byli, ale się mocno zawiedli, woyſka Republikańſkie zgromadziły się licznie pod dowodztwem Generała Batteau, i złączywszy się z Narodową Gwardyą, silny nieprzyiaciołom odpor dały. Cofnęli się więc Anglicy ze ſtatkami swemi do Jersey i Guernesey.

Z południowey części Rzpltey odbieramy pomyślne wiadomości, iż wiele okrętow ze zbożem i innemi żywnościami do tamecznych portow przybyło. Algierczykowie gorliwie są troſkliwi w opatrywaniu Rzpltey Francuzkiey, wszelką żywnością.

Z Marsylii wielkie ładunki zbożowe do Paryża są transportowane.

Bey Tunetańſki mocno przychylny ieſt Rzpltey Francuzkiey. W publicznych pismach znayduie się liſt wnuka tego Beya do Reprezentanta ludu Cudroy adressowany, w którym na Proroka Mahometa przysięga, iż pragnie być zawsze przyiacielem ściſłym Francyi, i ſtarać się będzie o dowoz wszelkiey żywności.

Konwencya ośierociałym żonom i dzieciom poległych na uſługach oyczyzny Rycerzy znaczne pensye wyznaczyła dowodząc, iż oyczyzna dla nie odrodnych swych

dzieci ieſt zawsze prawdziwą Matką i przytuleniem.

Zony wywiezionych ztąd Billaud i Collot, żądały u Konwencyi, aby mogły póyść na wygnanie do swych mężow. Prozba ich odeſłana do Deputacyi.

Mówią, iż sprawuiący interessa Króla Duńſkiego Pan Könemann, wkrótce wyższym charakterem dyplomatycznym zaszczycony będzie. Inni zaś głoszą, iż dawnieyszy Duńſki Poseł tayny Konsyliarz Pan Blomme w krótce do Paryża przyiedzie.

Rozchodzi się pogłoſka, iż Sztadhuder po nieiakich modyfikacyach, znowu na swóy urząd przywrócony będzie, równie też mówią, iż korpus Prusakow ma weyiść do Hollandyi. Zapewniaią, iż pokoy z Sztofletem tak dobrze, iakby iuż był zawarty. Wyſłał on Deputowanych dla oświadczenia swey chęci przyſtania do Rzpltey.

Ma być barzo mocna Partya w Rzpltey, która tego ieſt zdania, abyśmy naszych zdobycia kraiow nie rozciągali granice nad te, któreśmy mieli przed zaczęciem woyny. Czynności Francuzkich Reprezentantow ludu w Hollandyi, zdaią się też pogłoſkę potwierdzać.

N I E M C Y.

Z Hamburga dnia 12. Maia. Z wielu ſtron mamy doniesienia, że Deputacya ocalenia Publicznego zgromadza potężną zbroyną siłę w okolice Paryża, i że Generał *Pichegru* wezwany ieſt dla obięcia nad woyſkiem kom-

mendy. Spodziewa się wielu ſtrasznego iakiegoś wyſtrzału, który okropnym gromem zatrzęsie znowu Francyą, zwłaszcza iż rzeczą nie zdaie się być podobną, aby Deputacya, iako się z tym iaśnie oświadczyła, dla tego miała woyſka do Paryża ściągać, aby dała więcey Rządowi dzielności i władzy, lub żeby chcąc poſkromić malkontentow, tyle nowych zachodow czyniono. Czegoś osobliwszego spodziewać się każą.

Dnia 20. Kwiet: za Louis d'or w Paryżu dawano 260. liwrów assygnatami. (około 400. Zł: Pol:

Z Norymbergi d. 3. Maia. Podług uczynionego obrachunku okazuie się szkoda, którą Rzesza Niemiecka w 3ch przeszłorocznych kampaniach poniosła. — Ubyło w populacyi do 172,000. ludzi, a Narodowego maiątku na 346,900,000. zł: w ſtraconych Prowincyach dochodu 19,240,000. zł: w kontrybucyach 277,871,977. zł: w nieuchronnych kosztach woiennych 243,905,375. zł: Oprócz tego Rzesza Niemiecka przez Francuzką Rewolucyiną woynę ze swoiey wewnętrzney cyrkulacyi utraciła 887,807,352. zł: w ogoł 1,775,614,704. zł:

Z Ratyzbony d. 4. Maia. Deputowani od Cesarza Jmci podali wszyſtkim Stanom Rzeszy Niemieckiey Deklaracyą z tym oświadczeniem, iż ten Monarcha nie wzbrania się wniść w negocyacye pokoiu z Rzpltą Francuzką, i że pretensyi swych nazbyt nie-

rozszerzaiąc, do tego iedynie chce się nayſkuteczniey przyłożyć, aby Niemcom pokoy chwalebny i trwały ziednał, ale Cesarz Jmć z drugiey ſtrony ma nadzieię, iż żaden Współ-Stan Rzeszy Niemieckiey w udzielną z Rzplitą Fraucuzką nie wniidzie ugodę, i na to oczekuie Cesarz Jmć prętkiey rezolucyi.

Z Kolonii d. 5. Maia. Po zawartym pokoiu między Prussami i Francyą, Auſtryacy Miaſta *Doesburg* i *Roert* opuścili, a Prusacy do nich weszli. Cesarscy wychodzą powszechnie ze wszyſtkich kraiow Pruſkich. Przewoz przez Ren zupełnie już wolny. Jakoż do *Doesburg*, *Kliwii*, i kraiow Hollenderſkich wyſłane już są węgle.

Z Frankfurtu d. 5. Maia. Podług urzędowego obrachowania mieli Niemcy przy Moguncyi dnia 30. Kwietnia w zabitych 4. officerów, i 74. Gemeynow utracić, w rannych 28. officerów, i 540. żołnierzy. Mimo to w zdobytym *Hartenbergu* woyſko Niemieckie już 3. bateryę wyſtawiło, i biią z armat od *Biberich* aż do *Mombach*. Sześciu Francuzkich officerow doſtało się Cesarſkim w niewolę, i 74. Gemeynow. Cesarſki Generał *Wartensleben* zoſtał raniony. Rzucane Francuzkie Bomby zaleciały do Miaſta, i tam uszkodziły 5. domom.

Obywatele Moguńscy sami nosili rannych w lektykach do Miaſta, za którą uczynność Feld-Marszałek *Clairfait* wielką wdzięczność obywatelſtwu oświadczył. Między zabite-

mi Francuzkiemi officerami, ma się znaydować 2. Generałow. Nie piszą iak się zowią.

Z Wiednia d. 2. Maia. Wszyscy Kupcy Tureccy tu przybywaiący zapewniaią, że tam wielki zboża niedostatek panuie, z tey przyczyny obawiać się nie trzeba, żeby miała Porta z sąsiadami swemi przyiść do iakiey niespokoyności. Prawda, że wielka iest siła woienna około *Widdin* w Serwii, ale te woyska na dwie fakcye rozstrzygnione, rabuią niższy kray, bardziey podobne do hordow barbarzyńskich, niżli do ćwiczonego żołnierza.

SZWAYCARYA.

Z Bazylei d. 5. Maia. Zapewniaią, iż tymczasowy Francuzkiey Legacyi Sekreterz *Bacher* pełnomocnym Francuzkiey Rzpltey Ministrem przy Dworze Belińskim iest mianowany.

Głoszą także, iż wkrotce pokoy między Francyą i Xciem Hessen-Casselskim podpisany zostanie.

DONIESIENIA.

Administratorowie przytomni massy Fortuny Tepperowskiey wraz z niektóremi Kredytorami, widząc, iż Administratorowie dawniey ustanowieni, iedni poumierali, drudzy w tym mieyscu nie znayduią się, inni zaś, lubo przytomni, od czynności swych pousuwali się, tak, że komplet zupełny, a koniecznie dla dobra wszystkich Kredytorów (ile przy znacznym zruynowaniu dóbr) ciągle potrzebny teyże Administracyi, często nieznayduie się; przez co coraz większy upadek tak w dobrach

Ziemſkich, iako i Mieyſkich, oraz całey maſsie następować może: końcem więc temu wszyſtkiemu, iak nayprędzey i naylepiey zaradzenia, i obmyślenia sposobów, iżby komplet Admiuiſtracyi ſtałey i pewney zawsze znaydował się, dobra ſtoiące nieupadały, i urządzone zoſtały, iak daley utrzymywane bydź maią, czyli przez Adminiſtratorów, lub też przez arędę puszczone zoſtaną, oraz, aby maſsa powiększała się, z czułości swoiey raz oſtatni obwieszczaią wszyſtkich Kredytorów tu przytomnych, aby przez gorliwość o dobro własne, na dniu 26. miesiąca i roku teraźnieyszych, to ieſt we Wtorek po Zielonych Swiątkach po południu o godzinie trzeciey w Pałacu Tepperowſkim na Ulicy Miodowey sytuowanym, w mieyscu gdzie Kantor był, nieochybnie raczyli ſtawić się.

Adminiſtracya maſsy Ur: Karola *Schultza*, imieniem Wierzycieli iego czyniąca. W chęci naradzenia się wspólnie względem dóbr Ziemſkich Szchultzowſkich z pożytkiem dla maſsy kredytorſkiey urządzenia, uprasza wszyſtkich teyże maſsy Kredytorów, aby się raczyli zeyść do Pałacu Tepperowſkiego na Ulicy Miodowey pod Nrem 495. w dniu 27. Maia, to ieſt po południu o godzinie 3. na Sesſyą Adminiſtracyi, tamże odbywać się maiącą.

Gdy Antoni *Jelec* od dnia 4go miesiąca Liſtopada roku zeszłego 1794. dotąd żadney o sobie czy żyie, i gdzieby się znaydował wiadomości nie daie, i po tylokrotnych wywiadomieniach się, żadney niemasz odezwy. Przeto obwieszczaią się, tak tenże Antoni *Jelec*, ieżeli przy życiu zoſtaie, iako też Sukceſsorowie iego, ażeby ci do Magiſtratu M. W. końcem odebrania rzeczy po Antonim *Jelcu* pozoſtałych, Inwentarzem przez Urząd Ławniczy Miaſta tegoż spisanych i zabespieczonych, złotych kilkaset podług taxy wynoszących, bądź sami przez się, bądź przez Plenipotenta odtąd za niedziel ośm zgłosili się.